

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2021. december

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága 2021 végéig 4 012,7 milliárd forinttal **növekedett** a következő négy tényező eredményeképpen:

- **Az első tényező** a nettó forintkibocsátás 2 884,0 milliárd forint összegben, ami a költségvetés hiányát finanszírozza.
- **A második – növelő hatású – tényező** a nettó devizakibocsátás, amely 916,8 milliárd forinttal növelte a költségvetés adósságát.
- **A harmadik – növelő hatású – tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 160,1 milliárd forinttal növelte.
- **A negyedik – szintén növelő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok növekedése 51,8 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint december végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2021-ben, milliárd forint

	2020. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2021. december		változás
	előzetes állomány	Megoszlás	I-XII hónap				előzetes állomány	Megoszlás	százalékpont
1. Forint	29 237,266	79,7%	10 326,947	7 442,986	-0,001	2 883,960	32 121,226	78,9%	-0,77%
1.1. Hitel	1 161,614	3,2%	150,914	4,784	0,000	146,130	1 307,744	3,2%	0,05%
1.1.1. Külföldi	1 161,614	3,2%	150,914	4,784	0,000	146,130	1 307,744	3,2%	0,05%
1.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
1.2. Állampapír	28 075,652	76,5%	10 176,033	7 438,202	-0,001	2 737,829	30 813,481	75,7%	-0,82%
1.2.1. Piaci értékesítésű	28 036,474	76,4%	10 176,033	7 399,025	-0,001	2 777,007	30 813,481	75,7%	-0,71%
1.2.1.1. Kötvény	18 206,614	49,6%	5 055,995	3 042,578	0,000	2 013,417	20 220,031	49,7%	0,05%
1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy	658,167	1,8%	1 258,439	1 333,398	0,000	-74,959	583,208	1,4%	-0,36%
1.2.1.3. Lakossági állampapír	9 171,693	25,0%	3 861,599	3 023,049	-0,001	838,549	10 010,242	24,6%	-0,40%
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,178	0,1%	0,000	39,178	0,000	-39,178	0,000	0,0%	-0,11%
2. Deviza	7 318,230	19,9%	1 979,634	1 062,817	160,109	1 076,926	8 395,157	20,6%	0,68%
2.1. Hitel	1 291,084	3,5%	182,960	144,857	16,053	54,156	1 345,240	3,3%	-0,21%
2.1.1. Külföldi	1 291,084	3,5%	182,960	144,857	16,053	54,156	1 345,240	3,3%	-0,21%
2.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
2.2. Állampapír	6 027,146	16,4%	1 796,674	917,960	144,056	1 022,771	7 049,917	17,3%	0,89%
2.2.1. Külföldi	5 481,262	14,9%	1 672,080	699,032	140,639	1 113,687	6 594,948	16,2%	1,26%
2.2.2. Belföldi	545,885	1,5%	124,594	218,928	3,418	-90,916	454,969	1,1%	-0,37%
Összesen	36 555,496	99,6%	12 306,582	8 505,803	160,108	3 960,886	40 516,382	99,6%	-0,09%
Egyéb kötelezettség	128,840	0,4%	439,524	390,868	3,133	51,789	180,629	0,4%	0,09%
MINDÖSSZESEN	36 684,336	100,0%	12 746,106	8 896,671	163,241	4 012,675	40 697,012	100,0%	0,00%

A központi költségvetés devizaadóssága 2021-ben 1 076,9 milliárd forinttal 8 395,2 milliárd forintra növekedett az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2020. év végi 19,9%-os szintről 20,6%-os szintre emelkedett a teljes adósságon belül.

A növekedés hátterében elsősorban a devizakötvénykibocsátások állnak. A szeptemberben kibocsátott három devizakötvény, a 10 éves futamidejű 671,4 milliárd forint (2,25 milliárd USD) összegű, a 30 éves futamidejű 596,8 milliárd forint (2 milliárd USD) összegű és a 7 éves futamidejű 352,9 milliárd forint (1 milliárd EUR) összegű devizakötvény, illetve a decemberben kibocsátott közel 51 milliárd forint (1 milliárd CNY) Zöld Pandakötvény áll. A devizaadósság arányt növelte még a forint gyengülése is.

A költségvetés forintadóssága december végéig 2 884,0 milliárd forinttal növekedett, és 32 121,2 milliárd forintot ért el, a forint részarány a teljes államadósság 78,9%-át teszi ki. 2020 decemberében ez az arány 79,7% volt.

2021. december végén a forint lakossági állampapírok állománya 10 010,2 milliárd forintot tett ki, ami 838,5 milliárd forint növekedést jelent 2020. december vége óta.

A lakossági állampapírkereslet döntő hányadát a Magyar Állampapír Plusz értékesítése képezte. A kizárólag lakossági ügyfelek által vásárolható Magyar Állampapír Plusz állomány december végéig 984,2 milliárd forinttal 5 946,4 milliárd forintra növekedett. A nyomdai úton előállított Magyar Állampapír Plusz állománya 156,0 milliárd forint növekedés következtében 415,1 milliárd forint volt hó végén. Az egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír állománya lejárat következtében 2021. december végére 107,2 milliárd forinttal csökkent, amely így 2 202,7 milliárd forintot tett ki.

Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 1 001,5 milliárd forint volt december végén, ami 86,8 milliárd forinttal alacsonyabb a 2020. év végi állománynál. Az Egyéves Magyar Állampapír állomány korábbi évekre jellemző csökkenési üteme mérséklődött, amely azt jelzi, hogy a lakossági befektetők lejárat értékpapírjaik egy részéből Egyéves Magyar Állampapírt vásárolnak. A gyermekek életkezdési támogatását szolgáló Babakötvény állománya 2021-ben 38,5 milliárd forinttal növekedett és december végére elérte a 148,8 milliárd forintot. Decemberben nem volt lényeges változás a

Bónusz Magyar Állampapír és a Kétéves Magyar Állampapír állományában, amely 60,0 milliárd forinttal csökkent az év során. A Kétéves Magyar Állampapír utolsó sorozata áprilisban lejárt, a Bónusz Magyar Állampapír állománya pedig érdemben nem változott az előző hónaphoz képest, és 60,8 milliárd forintos állománnyal zárt december végén.

Az ÁKK Zrt. december hó folyamán összesen 53,2 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A külföldi befektetők állampapír állománya decemberben 389,4 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,9%-a, 4 146,0 milliárd forint államkötvény és 0,1%-a, 3,6 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje december végén 6,3 év volt, amely kissé emelkedett az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A korábbi dollárkötvény kibocsátások óta eltelt időszakban az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 51,8 milliárd forinttal növekedett. December végén az állomány 180,6 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,4%-át jelenti.

Decemberi események

Decemberben sor került Magyarország első külföldi szuverén Zöld Pandakötvény kibocsátására a kínai kötvénypiacon 1 milliárd renminbi, azaz mintegy 51 milliárd forint értékben.

Belföldi devizakötvény 21,2 milliárd forint értékben került kibocsátásra. Devizahitel felvételére, projektfinanszírozási céllal 6,9 milliárd forint összegben került sor, a hitel lehívása euróban történt.

A devizahitel törlesztések összege az év utolsó hónapjában 8,3 milliárd forintot tett ki. Törlesztésre került a 2021-ben lejáró 2 milliárd összegű kínai jüan devizakötvény 94,1 milliárd forint értékben, illetve megvalósult 84,7 milliárd forint összegben letelepedési kötvény visszafizetése.

A forinHITELEK esetén december hónapban 104,0 milliárd forint összegben történt lehívás, ami az éves összes lehívás több mint kétharmada, szerződés szerinti törlesztésre nem került sor.

A forint/euró árfolyam a november végi 366,83 forint árfolyamhoz képest gyengült, december végén 369,00 forint volt. A 2020. december végi 365,13 árfolyamhoz képest jelentős árfolyamvesztés következett be 2021 végére, ami 160,1 milliárd forinttal növelte a deviza adósságállomány forintban számított értékét.

A forintadósságon belül a decemberben megvalósított jelentős aukciós kötvénykibocsátás, egyéb visszavásárlás és a repóállomány változása következtében a piaci államkötvények állománya 328,6 milliárd forinttal emelkedett. A diszkont kincstárjegyek állománya a lejáratoktól elmaradó értékesítés és a decemberben lejáró repók következtében összesen 7,2 milliárd forinttal csökkent. A forint lakossági állampapírok állománya, a jelentős nem lakossági tulajdonú visszavásárlások ellenére, 148,5 milliárd forinttal növekedett az év utolsó hónapjában, amely a lakossági állampapírok nagymértékű keresletének eredménye. A nem piaci értékesítésű állampapírok állománya 39,2 milliárd forint összegű visszavásárlás következtében nullára csökkent.

A deviza keresztárfolyamok év végi változása és egyéb műveletek az állam partnerkockázatát csökkentő mark-to-market betét állományokat december folyamán 13,4 milliárd forinttal mérsékelte. December hónapban az US dollár enyhén felértékelődött az euróhoz képest, amely hozzájárult az ÁKK Zrt.-nél elhelyezett MtM betétek állománycsökkenés mértékének mérséklődéséhez.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* decemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 1,6-ről 1,9-re emelkedett. A *kötvényaukciókon* a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,7-ről 3,3-re növekedett.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 45 bázisponttal csökkent, és 2,36%-ot tett ki. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó decemberi aukcióján a kialakult átlaghozam 3,72% lett, amely 71 bázisponttal magasabb a novemberi értéknél.

Az *5 éves kötvény* utolsó decemberi aukcióján az átlaghozam 4,28%-ot ért el, amely 42 bázisponttal magasabb a november végi aukción kialakult átlaghozamtól. A *10 éves kötvény* utolsó decemberi aukciójának 4,54%-os átlaghozama 52 bázisponttal magasabb a novemberi utolsó aukción kialakult átlaghozamtól. A *15 éves kötvényaukció* 4,59%-os átlaghozama 45 bázisponttal meghaladja a novemberi utolsó aukción kialakult átlaghozamot. A *20 éves kötvényaukción* a hozam 4,62%-ot ért el, ami 34 bázisponttal nagyobb, mint a novemberi utolsó aukción kialakult átlaghozam.

Budapest, 2022. január 12.

Kurali Zoltán
vezérigazgató